

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 14, 1929. — ČETRTEK, 14. NOVEMBRA 1929.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

DELAWSKA VLADA PRODRLA Z DRUGIM PREDLOGOM

S POMOČJO LIBERALCEV JE VLADA ZMAGALA IN PRODRLA S PENZIJSKO PREDLOGOM

Seja je trajala sedemnajst ur neprestano. — Malo pred osmo uro je nastopil sam MacDonald ter se udeležil zadnjega glasovanja. — Opozicija je nasprotovala vsaki penzijski predlogi. — Zbornica se je odgodila.

LONDON, Anglija, 13. novembra. — Po sedemnajst ur trajajoči seji, prvi seji, ki se je vršilo vso noč, odkar je na krmilu delavska vlada, se je poslanska zbornica danes ob pol devetih odgodila.

Debatirali so glede penzijske predloge, to je predloge, ki določa primerne penzije oziroma podpore za osirotele vдовne in otroke.

Članji opozicije so se borili proti vsaki točki, toda njihov boj je bil brezuspešen.

Po šestnajsturni debati je bilo besedilo, z izjemo par besed, neizprenemljeno.

Liberalci so nudili delavski vladi vso pomoč.

Pri raznih glasovanjih je imela vlada od 100 do 150 glasov večine.

Malo pred osmo uro je nastopil sam MacDonald ter se udeležil zadnjega glasovanja. Pozneje je bil dosežen kompromis.

V imenu konservativcev je izjavil Neville Chamberlain, da ji ne bodo konservativci več nasprotovali.

Nato je bilo zborovanje odgodeno.

To je že druga predloga, s katero je delavska vlada prodrla. Prvi predlog se je tikal priznanja sovjetske Rusije.

Značilno je, da se lady Astor ni udeleževala debate, kljub temu je pa z drugimi ženskimi zastopnicami vztrajala v zbornici do konca, kajti šlo je za postavo, ki je za ženske izredno velike važnosti.

PARIZ, Francija, 13. novembra. — Poslanska zbornica je danes že vtretjič izrekla zaupnico vladu ministrskega predsednika Andre Tardieu-a.

Za zaupnico je bilo oddanih 316, proti nji pa 257 glasov.

Na vrsti je bila debata glede proračuna. Neki socialistični poslanec je predlagal, naj se prvi del proračuna vrne finančni komisiji.

Ministrski predsednik je bil proti temu, čemur je sledilo glasovanje glede zaupnice.

NOVI NEMIRI

V PALESTINI

JERUZALEM, Palestina, 13. nov. — Tukajšnji židovski kolonisti so zelo vznemirjeni radi poročila iz Heder, da je pet Beduinov napadlo neko žensko ter ranilo nekega moškega. Napad se je zavrnjal na polju. Beduini so ženski prezerali vrat.

ŽRTVE PASJE STEKLNE

MINOBOLA, L. I., 13. noveembra. — Frank Timponi, star 72 let, je umrl včeraj v Nassau County bolniči, kot žrtve pasje stekline. Mr. Timponija je ugriznil pred nekaj časa neki potepuški pes. Stari mož je živel na domu svojega tasta. Pred več leti je bil ugleden godbenik v Chicagu, kjer je vodil orkester.

ZAKONODAJA V JAMAICI

KINGSTON, Jamaika, 13. nov. — Jesensko zasedanje zakonodaje v Jamaici je bilo otvorjeno včeraj po poldne. Otvorjenja se je udeležil tudi glavni govornik otoka.

HOOVER PRIPRAVLJA POSLANICO NA KONGRES

WASHINGTON, D. C., 13. nov. — Predsednik Hoover je posvetil vso svojo pozornost problemom, glede katerih bo razpravljal v svoji poslanici na kongres, ki se bo sestal za redno zasedanje dne 2. decembra.

Poslanice ni še pričel sestavljati, pač pa se je že več dni pečal s problemi, glede katerih se je posvetoval s članji kabineta in drugimi.

MEHIŠKI ŠKOF NE BO IZGNAN

MEXICO CITY, Mehika, 13. nov. — Vrhovno sodišče je dovolilo škofu Mendezu del Rio, da sme še nekaj časa ostati v državi Vera Cruz. Postava države Vera Cruz namreč dočaka, da sme škof ostati tam le dočeno dobo časa.

Kej po pretekli tega roka ni hčet oditi, so ga oblasti sklenile izgnati. Više sodišče je pa razsodilo v njegov prid.

KARDINAL NA GROBU "ČUDODELCA"

Ob grobu, kjer je pokopan Patrick J. Powers, se še vedno zbira ogromna množica ljudi. Kardinal pravi, da ni videl ničesar nenavadnega.

MALDEN, Mass., 13. novembra — Kardinal William O'Connell, nadškof iz Bostonia ter glavar ameriške katoliške hierarhije je bil včeraj ob grobu, v katerem je pokopan duhovnik Powers ter izjavil, da ni videl nikakih čudežev.

Kardinalov obisk je značil, da se je začela katoliška cerkev zanimati za to zadevo.

Na poti proti domu je rekel svojim spremljevcem:

— Oficijelno nisem videl prav ničesar.

Tekom preteklih par dni je obiskalo grob več tisoč ljudi, ki so bolehal na raznih boleznih od slepotе do paralize in ki so upali, da jih bo obisk na grobu ozdravil.

O "čudovitih" ozdravljenjih pričajo Židje, protestanti in katoliki. Včeraj je bila na pokopalnišču kakih deset tisoč oseb.

14-letni Morris Goldstein, ki je že osem let trpel na paralizi, je sam vstal od groba ter napravil par krovkov.

Završilo se je baje tudi par drugih ozdravljenj.

NAJVEČJI PODMORSKI ČOLN

PARIZ, Francija, 13. novembra. — "Le Surcouf", največji podmorski čoln na svetu, bo splovjen v pondeljek v Cherbourg. Imel bo dolj kuriva, da prepoputuje 13.000 milij ali pol pota krog sveta, ne da bi se ustavil. Določbe za zgrajenje tega podmorskega čolna so bile uveljavljene v francoskem mornariškem proračunu za leto 1926. Namernavali so zgraditi še en tak podmorski čoln, a stroški so bili preveliki. Največji angleški podmorski čoln, ki je sedaj nakriljen od francoskega vojnega broda, je stal več kot pet milijonov dolarjev.

JUNAŠKI ČIN POLICISTA

Newyorski policist je sam aretiral šest banditov, ki so oropali neko restavracijo.

George B. Rantigam, ki ne opravlja niti tri leta policijske službe, je včeraj zajel in aretiral šest banditov.

Trije so bili oboroženi z revolverji.

Kapitan policijske postaje v Richmond Hill, je opozoril Rantigama in njegove tovariše, naj bodo strogo previdni.

Ze več tednov so prihajale pričože iz kendi prodajaln in malih restavracij v Jamaici, Richmond Hill in Woodhaven, da operira.

Ko je patroliral po 97. cesti, je opazil tri moške, ki so prišli iz male restavracije ter sedli v avtomobil.

Iz restavracije so se zadenski pomikali trije nadaljni moški, ki so imeli namerjene revolverje v notranjosti restavracije.

Policisti se je skrili za avtomobil ter zaklical, naj dvigenjo roke. — Preveru, ki se bo obrnil, bom združil glavo, — je rekel.

Trojica je v avtomobilu je sicer vedela, da jih je šest proti enemu, ostali trije pri restavraciji si pa niso držnili pogledati nazaj. Možje v avtomobilu niso bili oboroženi.

Postavil jih je v vrsto k zidu ter poklical ljudi iz restavrant. S pomočjo gostov je vse razorabil ter javil dogodek na Richmond Hill policijsko stražnico. Tako so pripeljali detektivi in jih odvedli.

Obtoženi so bili napada, ropa ter kršenja Sullivan postave. Aretirani so italijanskega in židovskega rodu.

MACAVIATOR NOVA PRIPRAVA ZA AEROPLAN

WASHINGTON, D. C., 13. nov. — Beseda "macaviator" je bila skovana v uradih načelnika armadnega zborja, kot ime za pripravo, katero so izumili za mehanično pilotiranje aeroplakov. Izraz pomenja skrčenje iz besed "mechanical aviator". Robot je sistem giroskopov, ki vzdrži aeroplan v ravnotežju, postranski in horizontalno ter kontrolira tudi smer poleta s pomočjo vesla.

KAJZERJEVA SEŠTRA JE UMRLA

Hotela se je ločiti od svojega mladega moža, s katerim se je poročila v starosti 62 let ter je že vložila tožbo za ločitev zakona.

BONN, Nemčija, 13. novembra. — Princesinja Viktorija, stara 64 let, sestra bivšega nemškega kajzera, je umrla danes tukaj v San Franciscu bolnišnici. Bila je bolna prično teden dni.

Malo pred smrtjo se je spriznjala s svojim bratom, ki je vedno odločno nasprotoval njeni poroki z Aleksandrom Zubkovom, mladim ruskim plemičem, s katerim se je pred dvemi leti poročila.

Izgnani kajzer je zadnje dni prestano brzavljeno vpraševal, kako se jidi.

Princesinja Viktorija je bila sestra angleškega kralja Jurija. Zdravnik niso vedeli, na čem pravzaprav boleha.

Pred kratkim je vložila tožbo za ločitev zakona. Tako nato so ji prodali vso imovino na dražbi, ki pa je prinesla le toliko da so pokrili dolgove v znesku več kot dvesto petdeset dolarjev.

Princesinja Viktorija je umrla v bolnišnici sama. Niti en sorodnik ni mogel priti k njeni bolniški posteli.

Predno je zbolila, je stanovala v majhnem stanovanju ter ni mogla imeti niti služkinje.

Pred njenou poroko so cenili njeni premoženje na nekako tri milijone dolarjev.

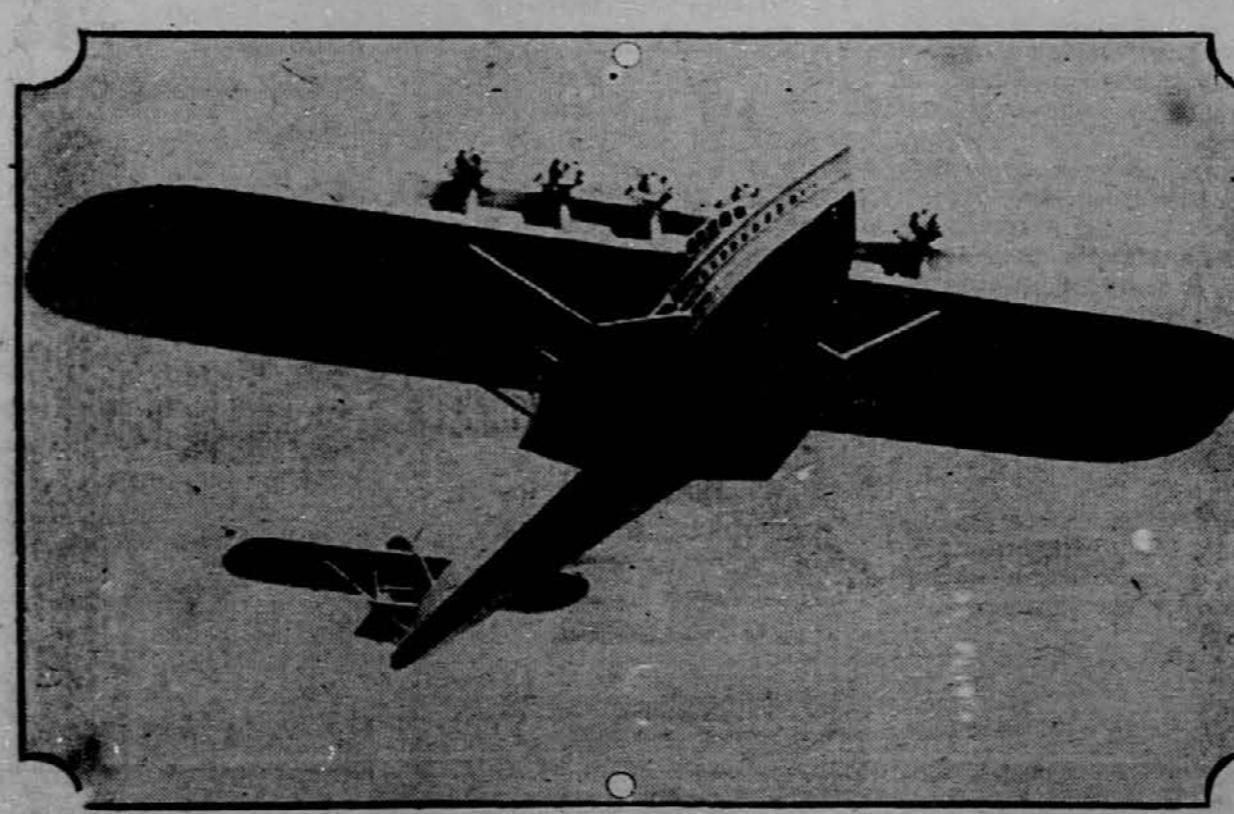
Zubkov ji je zapravil vse, do zadnjega beliča.

TEŽAVNA PREISKUŠNJA ZA R-101

LONDON, Anglija, 12. noveembra. — Angleški vodljivi zrakoplov R-101 je uveljavil včeraj zvečer nov rekord, ko je prišel iz viharja, ki je ponekod pihal z naglico 83 milij na uro. Pritisak na zračno ladjo je znašal včasih dvanajst ton. To je prva zračna ladja, ki se je uspešno ustavljal takemu navalu.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

NAJVEČJI AEROPLAN NA SVETU

Nemški aeroplán "DO-X" je pred kratkim vpravil poskusni polet nad Bodenskim jezerom. Na sebi je imel 169 potnikov. Spomladi namreč vpravil polet v Združene države.

PROHIBICIJA V AFGANISTANU

Novi vladar Afganistana Nadir Kan je s proklamacijo uveljavil celo vrsto reform med katere spada tudi prohibicija.

KABUL, Afganistan, 13. nov. — Novi afganistanski vladar Nadir Kan je s posebno proklamacijo uvedel in dejeli najrazličnejše reforme. Med njimi se nahaja tudi prohibicija.

Zanaprej bo prepovedano izdelovanje žganja pijače.

Ker je v Afganistanu pretežna večina mohamedanskega prebivalstva, se ne bo zdele prebivalstvu prepoved glede prodaje pijače posebno radikalna, kajti mohamedanci že veri preprovede piti pojno pijače.

Program, s katerim je hotel prejšnji vladar "modernizirati" deželo, je bil razveljavljen. Med drugimi določbami je bila tudi ta, da se morajo moški na evropski način oblačiti. To je vzbudilo cel vihar razburjenja.

Proklamacija Nadir Kana izjavila, da bo nastopila vladna soglasno z mohamedanskimi postavami in da bo uveljavljeno narodno zborovanje ter cenzura.

Vsi prebivalci bodo imeli enake pravice in nikakih razlik ne bo glede na narodnost, kaste ali rojstva razen kot jih pripisuje sveta mohamedanska postava.

Vojaki bodo dobili najmodernejše orožje, in vlad bo pričela tudi graditi nove železnice in kanale.

Proklamacija izjavila, da bodo odnosili z inozemskimi silami isti kot so bili začasa Amanullah in da bo vlažna sklenila trgovske pogodbe s Perzijo, Italijo, Francijo, Anglijo, Rusijo, Združenimi državami, Belgijo, Nemčijo in Japonsko.

ŽRTVE WALL STREETA

Sestdestletni Ignac Engel, izdelovalce smrdu, ki je živel v pokoju, je izvrnil včeraj samomor, ker je izgubil dosti denarja tekom zadnjega kraha na Wall Streetu ter ni mogel dobiti dela. Zastrupil se je s plinom.

ODVAJALCI IZPUSTILI TRGOVCA

Prijatelji newyorškega krznarja so plačali kitajskim banditom visoko odkupnino. — Najprej so zahtevali petsto stoč dolarjev.

TIENSIN, Kitajska, 13. novembra. — Aaron Brenner solastnik neke newyorške tvrdke, je zopet na prostem.

Pred par tedni so ga bili odvedli kitajski banditi ter zahtevali zanj pol milijona dolarjev odškodnine.

Banditi so mu sicer pretili s smrtno, toda zgodilo se mu ni nič, dasi

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemali nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembri kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

SENATOR PROTI SENATORJU

Zagovorniki prohibicije si na vse mogoče načine prizadevajo, da bi bil sprejet predlog senatorja Shepparda iz Texasa, ki naj bi tvoril nekak dodatek k suhaški postavi.

Predlog določa, naj bi bil kaznovan tudi tisti, ki kujuje postavno prepovedane pijače.

Sicer so mnenja glede uspešnosti takega dodatka eno med suhači deljena, toda profesionalni pobjoljševalci ameriškega naroda in sveta v splošnem, si na vse kriplje prizadevajo, da bi bil sprejet.

Senator Sheppard je pred kratkim govoril po radio ter skušal v svojem govoru dokazati, kakšne blagoslove bi donašala ta novotarija.

S svojim govorom jih je pa le malo "izpreobrnil", kajti, kar je povedal, ni bilo nič novega, pač pa tisočkrat pogreta stvar.

K besedi se je pa oglasil nadaljni senator, Harry B. Hawes iz Missouri.

Gоворil je po radio ter pobijal predlog svojega tovariša Shepparda.

Že v uvodu je senator Hawes povedal, da ni Sheppard le njegov tovariš, pač pa celo velik priatelj.

To ga pa nič ne moti, da bi ne opozoril javnosti na škodljive posledice, ki bi jih imel sprejem Sheppardovega predloga.

Ta predlog je označil kot prikrito priznanje, da se je prohibicija pod sedanjimi postavami popolnoma izjavila.

— In ko se je enkrat to zgodilo, — je reklo Hawes, — skušajo uvrstiti v razred zločincev nadaljne milijone ljudi. Moč butlegarjev bi se s tem zvišala, kajti oni, ki bi kupovali od njih pijačo, bi morali molčati, če bi se ne hoteli izpostaviti kazni.

Če se morajo zagovorniki prohibicije poslužiti skrajnega sredstva, da prete onim, ki kupujejo alkoholne pijače, s petimi leti ječe oziroma z \$10,000 globe, je to najboljši dokaz, da prohibicije za katero so potrošile posamezne države na milijone dolarjev, zvezna vlada pa nadaljnje milijone, ni mogoče izvesti.

Vsek pametno misleč človek mora sprevideti, da bi Sheppardov predlog ne koristil izvedbi prohibicijske postave.

Če bi imel kaj uspeha, bi bil edini uspeh to, da bi se denunciranju in špijonazi vrata še bolj na stežaj odprla in da bi se rešpekt pred postavami v splošnem še bolj zmanjšal.

OPERACIJE NA SRCU.

Dunajske rešilne postaje so v zvezni z raznim klinikami, kar jim omogoča radi dobre in hitre organizacije reševanja pacientov tudi v takšnih slučajih, ko gre samo še za nekoliko minut življenja. Celo gre za ranjeno srce, ki zahteva najtežjih in najhitrejših operacij, se rešitev običajno posreči, za kar nam nudijo poročila v dunajskih listih dovolj prilike.

Pred kratkim so spet pisali o podobnem slučaju. Na kliniko prof. Dr. Schnitzlerja so pripeljali 24-let-

no žensko, ki se je onesvestila radi srčne bolezni. Dihala je težko in je bila vodenčna. Z Röntgenovimi žarki so ugotovili, da ima takovo "oklopno srce", t. j. trdo plasti apna okoli srčne mišice, ki se ni mogla normalno gibati.

Dr. Schnitzler se je odločil za operacijo. Odprli ji je na primerenem mestu prsnih koš in ji hitro odstranili apneni oklop okoli srca. Nekoliko minut pozneje se je počutila pacientka že znatno bolje in se zdi, da bo oskrbelna popolnoma.

"GLAS NARODA" — List slovenškega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

Dopisi.

Girard, O.

Koncert našega odličnega opernega pevca umetnika je sijajno uspel. Tako s prvo pesmijo "Kje je moj mil dom" si je osvojil srca nas vseh. Publike se je zazibal v melodiji krasne naše narodne pesmi, ki jo nam more nuditi le prav umetnik, in to je naš g. Svetozar Banovec, kajti on ne poje samo iz gla, on nam zapoje iz srca in svoje duše.

Ni ga naroda na svetu, ki bi imel tako krasne pesmi kot je naša narodna pesem. V naši narodni pesmi bi naša pesem slovela po celi svetu. Ker smo pa majhni po številu, moramo biti hvaležni, da se naši umetniki žrtvujejo in prihajajo med nas in nam pridobivajo ugled pri drugih narodih. S tako krasnim liričnim tenorjem kot ga ima naš pevec, lahko na vsakem način pomiriti odru na svetu nastopi.

Naš umetnik ne potrebuje nobene agitacije, da bi ga kdo poveličeval potom časopisa, kajti vsak, kateri se udeleži njegovega koncerta, mora napisati le resnico. Naš pevec je očaral publiko s pesmama: "Moje ženske glas", "So fantje proti vasi šli", "Sem se oženil, se kesam", in "Pa sem fantič iz zelenega Štajerja". Naš umetnik je žel za te pesmi tako gromovit aplavz in odobravanje, da se občinstvo ni moglo pomiriti. Pevec je moral ponavljati pesem za pesmijo.

Dvorana je bila tako napolnjena, da ni bilo več prostora, vsi smo uživali z našim umetnikom lep večer ob lepi slovenski pesmi, ki nam ne bo šel iz spomina.

Zatorej vam hvala vsem, ki ste se udeležili koncerta in napolnili dvorano do zadnjega koticika.

Ne smem pa pozabiti naših gostijubnih rojakov iz Bessemer, Pa., ki so bili sto-procentno začlanjeni. Hvala Vam!

Tako po koncertu so se rojaki iz Bessemerja pogovorili z g. Banovcem, da priredi koncert v njih našeljini. Določili so, da se koncert vrši na starega leta večer, ako bodo lahko dobili Auditorium za ta večer.

O tem bo še več poročano.

Omeniti moram, da se je par rojakov drugi dan skupno z g. Banovcem odpeljalo v Liberty. Pa, kjer je absolviral koncert z velikim uspehom. Ves narod je bil navdušen.

Potem smo se ustanovili pri g. Ambrožiču, kjer smo bili izvrstno posreženi in tam smo se tudi seznanili z rojakom g. Erženom in z družino. Zatorej hvala Vam za vse!

Nato smo se zopet odpeljali proti Girardu, kjer je bil g. Banovec gost naše hiše. On ni samo pevec, on je tudi izborni družabnik. V družbi našega umetnika se človek tako dobro počuti, da pozabi na vse skrbi. Naša nasebina se mu je tako priljubila, da je reklo, da jo ne bo pozabil, kakor tudi mi njege ne bo. Naši rojaki so se izrazili, da bo moral pri nas imeti še en koncert, predno se bo podal v staro domovino, kar nam je tudi obljubil.

Rojaki širok Združenih držav, rovabite našega pevca v naselbine, dokler je še čas. Vsak bo zadovoljen, kateri ga bo slišal. Mi ne smemo dopustiti, da bi se naše umetnike preziralo. Pred vsem moramo gledati, da naši umetniki obe ugle pred Amerikanci, ker ravno v takih slučajih lahko pokazemo, kaj vse premore naš narod, čeravno smo v tujini.

Zupan našega mesta se je tako pojavil na našem koncertu.

Ne smem pozabiti našega rojaka Mr. John Matekoviča in družine, ki se je udeležil koncerta od tako daleč, iz Gowande, N. J. Čast mu!

Naš umetnik priredi koncert 23. novembra v Barbertonu, O.

Torej rojaki, ne zamudite te prilike in napolnilite Vašo dvorano. Vam ne bo žal.

Tebi umenik pa ščelim mnogo uspeha v tej dejavnosti in naj domača pesem v ponos našemu narodu. Nasvidenje v Barbertonu!

John Dolcic.

S potu.

Minnesota je nekak zibelka ameriškega slovenstva. Tušaj se so ustavljajata prva društva, fare itd. Rojaki so zgradili cerkve in društvene dvorane. V Tower, Minn., so imeli še leta 1893 iz opake zidane in tako lepo urejeno dvorano. Posnejko ko bo se čas poslabšal, je

SLUŽBA ZA ELEKTRICO UPORABO

Noben potrošen dolar ne kupi večje vrednosti

ELEKTRIFIKACIJA KROJAŠKE OBRTI

New York je modno središče za Ameriko. Vsa-ko leto pridejo kučci iz vseh delov dežele v me-tropolo, da izbirajo blago.

Poleg tega, da je modno središče, se v New Yorku izdelava več kot 59% vseh oblek, kar se jih izdelava v Združenih državah. Izdelovanje ženskih oblek je najvažnejša industrija tega mesta.

Električni stroji za polaganje in rezanje bla-ga, električni šivalni stroji, ki šivajo, delajo ro-bove in všivavajo rokave, delajo gumbice ter pris-avijo gumbe, električni stroji, ki delajo čipke, vežejo in delajo gube, in moderna električna raz-svetljiva omogoča tovarnam, da zadoste silni množini naročil.

Utrudljivo, počasno delo na roko je odpravljeno. Tovarne, opremljene z elektriko, pred-stavljajo velik napredok nad "znojnicami" v prejšnji generaciji.

Središča za obleke v tem mestu, dobivajo svojo elektriko od naših družb, kajti stalna do-bava je potrebna. Vsak zastoj v službi bi zau-stavil delo tisočerih ljudi ter povzročil ogromno škodo izdelovalcem.

Maccoran
President

The New York Edison Company

The United Electric Light and
Power Company

Brooklyn Edison Company, Inc.

New York and Queens Electric
Light and Power Company

The Yonkers Electric Light and Power Company

BREZZIČNE ORGLE.

Radioamater dr. Stefan Franko iz Raaba na Madžarskem je izumil "radio-klavir", ki je vzbudil v strokovnjakih krogih veliko zanimanje. Temu izumu je sedaj doda-novega: brezzične orgle.

Delovanje tega godala sloni na principu siren. Na obračljivi osi je več zorbastih kolesa, čiji zobje se premikajo pred elektro magnetom. V tem nastajajo indukcijske tokove, ki se pretvarjajo v električne valove, a ti spelj v zvočno. Čim več zobj ima kolo in čim hitreje se premika os, tem večje je frekvenca valov in zvok tem višji. Z različnimi garniturami zorbastih koles je mogoče posnemati zvočno barvo različnih godal in jo mešati z drugimi barvami, kar nudi igralcu skoraj neomejene možnosti poda-janja.

Izumitelj meni, da so njegove orgle nevaren tekmeč običajnim orglom.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nezgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovenske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovenskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1,100,000.00, članstvo nad 20,000. Nova društva se lahko vstanovijo v Združenih državah ali Kanadi z 8. članji. Pristopnina prosta. Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Plačite po pojasnila na glavnega tajnika, Joseph Pishler, Ely, Minnesota.

V RIBNICI JE NAPRODAJ

trgovska hiša primerna za vsako obrt, lepa klet, spodaj 3 sobe in kuhinja, zgoraj pa 4 s kuhinjo. Poleg hiše lepa stavbinka parcela. Pojasnila daje Glas Naroda, 216 W. 18th St., New York.

Peter Zgaga

Pred sodiščem se je obravnavala zadeva zastran kršenja prohibicij-ske postave.

In pri tej priliki se je dognalo, da prodajajo v hotelih v Atlantic City steklenico šampanja po sto dolarjev.

Steklenica šampanja — sto dolarjev.

Posebno če se pomisli, da ni pravi šampanjec, pač pa umetno prepiran jabolčnik.

Prohibicija povzroča nekaterim Amerikancem res izvanredno visoke stroške.

Toda tudi v prohibiciji se da za določa dolarjev marsikaj dobraga na-praviti.

Ni sicer postavno, pa je dobro in dosti ga je. In to je nekaterim ljudem poglavitna stvar.

Rojak je vzduhal: — Ja, če bi ne bili vsi zdravi, če bi ne imel stalnega dela, dobrega zasluga in pridržnih otrok, svoje hiše in se nekaj denarja na banki, bilo res za obupajo.

Neštej jih poznam, ki so za petdeset percentov na slabšem, pa kljub temu ne obupajo.

In v tem se razovede junaštvo.

Rojak je vzduhal: — Ja, če bi ne bili vsi zdravi, če bi ne imel stalnega dela, dobrega zasluga in pridržnih otrok, svoje hiše in se nekaj denarja

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RODBINSKA SLIKA

ALBERT JEAN:

In na nestrpo moževraje je odgovorila:

"Ti se takoj odpeljš v Pariz. Tam kupiš pri kakšnem starinaku kup slike in portretov. Marsala, markija in kardinala dobil posod. To so čista običajni tipi. Ne pozabi pa na roparskega kapitana. Tega boš teže dobiti, a dobiti ga moraš, ker je bil največja svetinja naše družine."

"Ali, Katarina, ne bodi smršna," je vzliknil Filip. "Stric bo seveda takoj vedel, da so slike zamenjane z drugimi."

"Stric zelo slabo vidi. Zato bova obesila slike prav visoko in zvijača se name bo posrečila."

Filip je opravil svojo nalogo točno in največji zadovoljstvo svoje žene. Avto je prevzel vlogo voza za prevažanje pohištva in pripeljal proti večeru v oklep zavitega bojevnika, damo z ogromno kriolino, cervenega kneza, odurnega pomorskega, marsala in nekaj statistov, določenih, da nadomestijo slike prednikov, ki so bile izgubile iz galerije.

Mladi par je prebil noč v mirem spanju in brez vidnega razburjenja sta Katarina in Filip drugo jutro sprejela markija Huberta de la Tour Landry, svojega strogega strica.

Obedovalo so v starinski obednici. Po obedu je izrazil marki željo, da si ogleda rodbinsko galerijo slik.

"Radi bi počastil svoje prednike," je rekel.

"Stric... jaz..."

"Kaj pa je, moj dragi nečak?" je začuden rekel stari gospod.

"Nič, prav nič, dragi stric," se je hitro vmesala Katarina. "Kar z menoj pojde?"

V galeriji je bil mrak in da prevara še bolj gotovo uspela, je bila tudi Katarina v svoji veliki predrnosti spustiti zaveso.

Stric se je postavil pred prvo sliko.

"Da, ljudje, ki ne poznajo kulta svojih prednikov...", je mrmiral in majal z glavo.

Ko je svojimi od starosti oslabljenimi očmi pregledal slike in se jih kar ni mogel nagledati, ga je vprašala Katarina, ali si želi morad ogledati park.

"Zdravnik so mi stredo zabičili, da se moram po kosilu malo odpoditi," se je opravil markij in s spoštljivim poklonom, ki je bil namenjen prednikom, krenil v svojo sobo."

"Nu? Am ti nisem rekla, da bo vse srečno končalo? Stric ni ničesar opazil," je rekla gospa Katarina svojemu soprogu. "Kaj se pa tako žalostno drži? Pojdil rajiš igrat partijo tenisa."

Cez nekaj časa ga je prosila, naj ji prinese čipkasti robeč, ki ga je najbrž pozabil v galeriji. Filip ga je neutegoma šel iskat. Ta prošnja mu je bila kar dobro došla.

ALBERT JEAN:

MAŠČEVALNA LJUBEZEN

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Ah, stvar je, da je oni gospod Andrej... Moj Bog, kako bedaste so žnke, če žrtvujejo vse čednemu lumperu!

— Žalibog so bedaste, dame in tudi komornice!

— Prav imate, gospod Bernaut! Če bi vedeli, kako je človeku pri sreču, če mora dati vse prihranek mlademu možu!

— Teh izkušenj ne bom mogel nikdar napraviti, Zoe, vendar pa upam spoznati hvaležnost mlade deklice, kateri so dobro namazali gobček, da bo vse laško povedala, kar ve. Naprej torej, otrok moj! Dejeti tisoč franov je vaših, a morate odkrito govoriti!

— Njen odpor je bil premagan. Radi dostojnosti je napravila še par ugovorov, a nato prijela za vado in opisal vam bom natančno, kar sem vedel.

Z mračnim čelom ter stisnjениmi ustni je Trelaurier dosedaj zaledoval poročilo svojega prijatelja. Njegova pozornost je imela na sebi nekaj srivnostnega. Potrdilo njegove nesreče mu je povzročilo težke bolečine, a ta bolest je bila druge vrste, kot se je bal.

Nobenega sovraštva ni občutil proti ženi, nikake želeje po osveti in razmišljaj je le o potih in sredstvih, da prepreči nepopravljivo in da odtegne ubogo Anino od prepada, proti kateremu je hitela. Trgala mu je srce gotovost, da je njegovo ljubezen napacno pojmovana, vendar pa se pripravljal, da preprod krivega ter ga uniči, pač pa se je pečal le z možnostjo, da zavaruje samega sebe in da reši. Le eno vprašanje je moral staviti Bernautu, a to vprašanje je vsebovalo vse, kar se je moral batiti ali upati. Skoro tresič se, je vprašal:

— In kaj misli deklica, da se je Anina tako daleč spozabila, da je med njo in onim lopovom...

— Ne! — ga je prekinil Bernaut, ki je hotel prihraniti strašno besedo. — Zoe mi je izrecno poučila, da se ni zgodilo ničesar odločilnega. Ravno to dela stvar tako zapleteno in nevarno, — kot je naivno izjavila. Vicomte sili hrupno, a Anina se mu ustavlja. Ona ti noče napraviti sramote, da bi te varala pod twojo streho in v tvoji bližini in radi tega hoče odpotovati.

— Kdaj?

— Jutri. Vse je dogovorjeno.

— Ona me hoče zapustiti! Nesrečnica! To je ozlaznost!

— Seveda je blaznost. Ta vicomte je obseden!

— Na srečo je še mogoče najti sredstva, da se konča posel takim čaravnimskim mojstrom. Hvala nebu, da sem bil posvarjen ob pravem času! Ničesar nepopravljivega se ni zgodilo, vsaj kot izjavljoči štati v tej drami. Jaz bom nakratko končal celo stvar...

— Na kakšen način?

— Na najbolj priprtega. Običaj Valanca ter ga obvesti v kratkih besedah o stvari. Pri njem ni nikake nevarnosti, da bi kaj izklesal. Jaz si izberem pistole ter zahtevam najostrejsje pogoje. Dvajset korakov distance, trdno stališče, meriti in nadaljevati z ognjem, dokler ne bo eden nesposoben za nadaljni boj.

— Kaj pa, če ne sprejme?

— V tem slučaju objavi, da ga bom danes zvečer, v klubu, pred vso igralno družbo, udaril s pestjo v obraz. On pa ni bojazljivec in tudi izvrsten strelec in raditega bo najbrž sprejel.

— Boj s smrtnim izidom...

— Najbrž. Človek ne ustreli človeka, kadar bi hotel, a kadar ima možnost...

— In potem...

— Če bom padel, ga ne bo več videla, kajti jaz poznam predobro Anino. Če pa bom zmagal, se bo mogoče vrnila k tebi. V enem, kot drugem slučaju bo obvarovana pred sramoto svojega prestopka in kribe bo prelita zastonj. Moj edini cilj je obvarovati jo pred padcem, pred prednostjo podleža ter podrediti vse njenemu blagru. Svoje življenje stavim na to.

— Kako zelo jo ljubi!

— Da. Moj občutek zanje je globok ter me popolnoma napoljuje. Vsaka žrtev je za me lahka. Tekom tvojega strašnega poročila sem skušal uganiti svojo notranjost ter dogmati svoje notranje mišljenje. Sedaj vem, kako je stvar z menoj in da ni mogoč nikakši izprememba. Ljubim Anino tako z nežnostjo, da potupitljivost očeta in objukujem jo tembolj, kot jo obsojam. Moj ponos je mrtev. Njeno zaničevanje me ne ponuja, jaz ne hrepenim po tem, da bi jo kaznoval, da je dala prednost drugemu pred menoj in ne mislim na to, da bi jo potisnil od sebe. Izgubiti jo, bi bilo zame še bolj strašno kot jo videti krivo in pri prvi besedi kesa bi bil pripravljen odpustiti ji vse. To more je stanje ne priča o mojem junastvu in ne kaže romantike, pač pa enostavno obstaja. Kaj moreš storiti proti temu? Priznavam ti z bolečinami, kot jih vidiš na meni, da ne igram nikake komedije. Zelo ne-srečen sem!

Solze so planile Trelaurier, iz oči ter potekle počasi preko lic. Močno intenčne, katerega ni mogel še nadaljezadružiti, je streslo njegova junaska prsa in potem, ko si je pokril obraz, je dal nesrečni mož prostega teka njegovi strašni žalosti.

— Feliks, moj stari prijatelj, moj dragi Feliks! — je mrmljal Bernaut, ves pretresen. — Prosim te... kako naj pridemo iz tega položaja, če ne boš imel več trdnosti? Jaz ne morem prenašati, če te vidim jokati, ker si drugače tako pogumen!

Prijel ga je za ramena ter ga pritisnil k sebi. Bil je tako bleš kot njegov prijatelj, a ga je vendar skušal potolažiti.

Nekaj časa sta molčala, dokler ni reklo Trelaurier s skrajno resnim glasom:

— Moram domov. Nikakega časa ne smem zamuditi, da prekrižam načrte Anine. Če se zgodijo kakša neprevidnost ali če bi se Zoe skečala ter priznala svoji gospodarici celo stvar, bi lahko storila, kaj prenagljen sklep. Tako jo bom obiskal ter se domenil z njo. Od tega govora bo odvisna zanje rešitev ali pogubljenje, zame mir ali pa obup!

— In jaz bom tudi obiskal Valanca ter se dogovoril pri Preigru glede korakov, s katerimi si me poblaščil. Ali je to tvoj trdn sklep?

— Ali morem nastopiti drugače?

— Ne.

— Torej, na delo!

Trdno sta si stisnila roki ter se ločila.

Gospa Trelaurier je bila v svoji oblačilni sobi ter je ravno dokončala svojo toaletto, ko je planila noter Zoe, zmedenega obraza ter vsa zasopla.

— Milostiliva gospa, kaj pa se dogaja? Gospod je prišel ravnokar domov, se napotil takoj v svojo delavnico soko ter pustil prositi gospo, naj pride k njemu v sobo...

Anina je stisnila skupaj obrvi in senca je legla preko njenega krasnega obraza.

— Zakaj si tako razburjena? — je vprašala. — Ali je drugače govoril s teboj kot ponavadi?

— Ne, gospa. Bil je celo še bolj prijazen in nežen kot ponavadi. Pogledal pa me je pri tem tako, kot gospod drugače nikdar ne pogleda in njegove oči... ah, milostiliva gospa, te oči. On ve vse! Na njenih očeh sem spoznal, da je izvedel vsako stvar.

Gospa Trelaurier je premerila služkinjo s hitrim, motrečim pogledom in na njenih ustnicah je viselo vprašanje.

(Dalej prihodnjič.)

SKRIVNOSTNA SEDMICA V LJUDSKEM PRAZNOVERJU

Sedmica zavzema v ljudskem praznoverju tako važno mesto kot malokatero drugo število. To praznoverje je prvotno egiptskega izvora oz. ima svoje korenine v egiptski astronomiji, ki je poznala le 7 planetov.

Tudi nilsko ustje je imelo 7 rokov. Od Egipčanov so se naučili demonecencij Židje in za to nam zadostuje, da vržemo površen pogled v Svetlo pismo stare zaveze. Bog je ustvaril zemljo v sedmih dneh; sedem parov živine je vzel Noe v svojo barko; faraonu se je sanjalo o sedmih rejenih in suhih krvah; v bogoslužju je igral veliko ulogo sedmeročleni svečenik itd. itd. Seveda je potem ta kult sedmice prešel v krščanstvo: sedem zakramentov, sedem smrtnih grehov, legenda o sedmerih pametnih in sedmerih nespametnih devidatih.

Mohamedance čakajo po smrti sedmerih nebesa. Toda tudi star Grki so imeli svojih sedem modrečev, svojih sedem junakov, ki so šli nad Tebo in ne številno drugih pomembnih sedemic, ki bi jih lahko izsledili tudi pri Rimjanih. Celo srednjeveško oz. baš srednjeveško pravo je poznalo sedmoročno sodnikov, ki so izrekali definitivno obodo in sedmoročno pric, ki jih je moral imeti toženec na razpolago. Ce se je hotel oprati vsake krvide.

BOŽIČ V STARI DOMOVINI

Onim, ki so namenjeni potovati v stari kraj za Božič, poročamo, da priredimo zadnji izlet to leto na največjem in najhitrejšem parniku francoske parobrodne družbe —

ILE DE FRANCE BOŽIČNI IZLET – 6. decembra 1929

Kakor vedno, so nam tudi za ta izlet dodeljene najboljše kabine in kdor si želi zasigurati dober prostor, naj se pravočasno prijavi in pošlje aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Return Permitov i. t. d. pišite na domačo —

SAKSER STATE BANK

82 CORTLAND STREET NEW YORK, N. Y.

Kretanje Parnikov Shipping News

15. novembra: Majestic, Cherbourg	20. novembra: Berengaria, Cherbourg
16. novembra: D'Engeland, Cherbourg, Anawerpen, Minnekahda, Plymouth, Boulogne, Sur Mer.	21. novembra: Rochembeau, Havre, Dresden, Cherbourg, Bremen
22. novembra: Olympic, Cherbourg, Arabel, Cherbourg, Antwerp.	22. novembra: Saturnia, Trst, Stavandam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
23. novembra: Conte Grande, Napoli, Genova, Deutschland, Cherbourg, Hamburg	23. novembra: Mauretania, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Breman
24. novembra: Mauretania, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Breman	24. novembra: Muenden, Boulogne Sur Mer, Breman
25. novembra: Homeric, Cherbourg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, Minnesota, Plymouth, Boulogne Sur Mer, Augustus, Napoli, Genova	25. novembra: Homeric, Cherbourg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, Minnesota, Plymouth, Boulogne Sur Mer, Augustus, Napoli, Genova
30. novembra: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen	30. novembra: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

26. novembra: Mauretania, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Breman	26. novembra: Mauretania, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Breman
27. novembra: Nagla Vožnja v Jugoslavijo	27. novembra: Nagla Vožnja v Jugoslavijo
28. novembra: Prihodnje odplutje: SATURNIA 20. NOVEMBRA	28. novembra: Prihodnje odplutje: SATURNIA 20. NOVEMBRA
9. JANUARJA–15. FEBRUARJA VULCANIA 7. DECEMBRA – 8. MARCA 10. APRILA	9. JANUARJA–15. FEBRUARJA VULCANIA 7. DECEMBRA – 8. MARCA 10. APRILA
Saturnia in Vulcania prekaša vse ladje sveta v razkošju, udobnosti in načinu ter nudi najboljšo službo v Evropi. Posebne cene za tja in nazaj. Več novosti! Na tisti motornih ladjah vključeno plavilni bazen v drugem razredu. PHILIPS BROS. & CO. Gen Agentje 17 Battery Place, New York	Saturnia in Vulcania prekaša vse ladje sveta v razkošju, udobnosti in načinu ter nudi najboljšo službo v Evropi. Posebne cene za tja in nazaj. Več novosti! Na tisti motornih ladjah vključeno plavilni bazen v drugem razredu. PHILIPS BROS. & CO. Gen Agentje 17 Battery Place, New York

6 DNI PREKO OCEANA	6 DNI PREKO OCEANA
Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih oarnikih: FRANCE 22. Nov.; 12. decembra (10 P. M.) (6 P. M.)	Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih oarnikih: FRANCE 22. Nov.; 12. decembra (10 P. M.) (6 P. M.)
ILE DE FRANCE 6. dec.; 17. jan. (24. januarja. (5. P. M.) PARIS 24. januarja. (5. P. M.)	ILE DE FRANCE 6. dec.; 17. jan. (24. januarja. (5. P. M.) PARIS 24. januarja. (5. P. M.)
Najkrajša pot za kriješnici. Vsekodnevno v posebenih kabini s vsemi modernimi udobnostmi. Prijetje in slavna francoska kuhinja. Izredno niske cene. Vprašajte kateregačoli pooblaščenega agenta ali	Najkrajša pot za kriješnici. Vsekodnevno v posebenih kabini s vsemi modernimi udobnostmi. Prijetje in slavna francoska kuhinja. Izredno niske cene. Vprašajte kateregačoli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE 19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.	FRENCH LINE 19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je potoven o potnih listih, prilagajti drugih starih. Vsled naše dolgotrajne izkušnje Vam mi zamorimo dati najboljša poželjna in priporočamo vedno le prvo vrstne brzoparne.

Tudi nedržljivani zamorecji potovati v stari kraj na obisk, toda prekrsheti si morajo dovoljenje za povrnite